

LA CAMPANA DE GRACIA

Any LXIV - Batallada 3355

Preu: 20 cèntims

BARCELONA, 11 Novembre 1933

-¿I amb aquesta mercaderia tan suada us penseu fer negoci, mestie?

LA
CUINA A GAS
INDISPENSABLE
A TOTA
CASA MODERNA

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONS AL GAS

Avinguda Portal de l'Angel, 20

**¡¡Atenció!! Ciutadans: A la
CASA BASTIDA**

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria

es ahont podreu vestir amb pocs diners i ben elegants: El sistema de vendre amb poc enguany ens augmenta tan considerablement la venda que ens veiem obligats a fer engrandiments continua ment. Amb els nostres continus viatjes a Paris i Londres estem al corrent de la moda a tot hora.

Gran Liquidació permanent de totes les existències de la temporada pasada.

SECCIO DE SASTRERIA

100.000 Pantalons des de	5 pessetes
100.000 Trajos fets de llana des de	25 "
100.000 Abrics fets de llana des de	25 "
100.000 Impermeables des de	10 "

En la Secció de Mida tenim un gran assortit de gèneres estil Anglès tant per trajos com Abrics a **60, 75 i 95 pts.** els mes superiors

SECCIO DE CAMISERIA

100.000 Calçotets des de	1'95 ptes.
100.000 Camises blanques des de	3'95 "
100.000 Camises gran moda	4'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

En la secció de mida tenim grans existències de céfirs, franelles i sedes a preus **MES BARATO QUE JO NINGÚ.**

En casos d'urgència tenim una secció de confecció Ultra Ràpida que entreguem els encàrrecs a les quatre hores.

Considerant l'ahorro lo més essencial, obsequiem als nostres clients amb segells d'Estalvi de la Caixa de Pensions per la Vellesa i altres presents a proporció amb l'import de la compra.

NOTA: Els que de fora vulguin servir-se de la nostra casa, poden escriure i adjuntant 0'25 pessetes en segells, rebre figurins, mostres i un sistema especial per a pendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels 5 dies.

VISITEU ELS NOSTRES APARADORS

Llegiu i propagueu

"LA HUMANITAT"

Immillorable informació

Diari modern Catalanista d'Esquerra

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, entl. Telèfon 22122

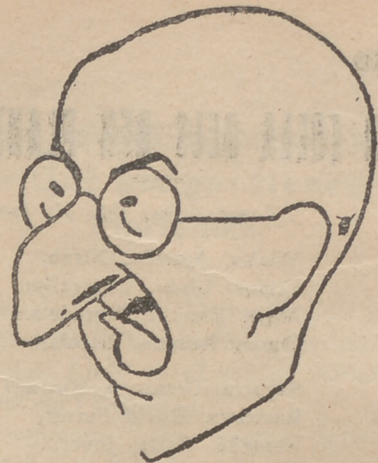
ESQUERRA Republicana de Catalunya, la gran força democràtica de la nostra terra, us demana els sufragis en aquests moments tan decisius, i està segura d'obtenir-los. Esquerra Republicana de Catalunya, el partit polític que va decidir, amb el gest enèrgic i atrevit dels seus homes l'adveniment de la República, i que, amb l'esforç dels seus parlamentaris va aconseguir la nostra Autonomia, venent resistències seculars i animositats tradicionals, demana ara el vostre vot, per tal de coronar l'obra tot just començada i menar a bon port la nau de les llibertats catalanes.

Refusar el vot a Esquerra Republicana, en aquests moments constructius, quan la República, per debilitat dels seus homes es veu assetjada per les hosts de la reacció i la monarquia, i quan l'Estatut comença tot just a ésser convertit en realitat tangible, equivaldria a anul·lar l'obra realitzada i a impossibilitar l'obra a fer. Donar el triomf a la Lliga—i això, ciutadà, pots contribuir-hi no votant o donant el vot a candidatures entrebancadores—equivaldria a lliurar l'autonomia de Catalunya a la plutocràcia, al monarquisme vergonyant, als enemics de tota conquesta democràtica i de tota reivindicació social. Pots imaginar-te, ciutadà, el que fóra la Generalitat en mans de la Lliga Catalana? ¿Què en quedaria, si això succeís, de les lleis liberals dictades pel nostre Parlament o presentades a aquest pel Govern de Catalunya? Equivaldria a haver treballat heroicament, denodadament, a profit de l'enemic. Suposaria un esforç inútil, un moviment estèril, a benefici de la reacció i del capitalisme. Cal que hi pensis, ciutadà, en aquestes possibles conseqüències de la teva abstenció o del teu malgastament del vot. El teu deure, oblidant petiteses, desoïnt insinuacions insidioses, filles del despit i de l'enveja, és votar Esquerra Republicana de Catalunya, el gran partit democràtic, l'única força liberal i progressiva de la nostra terra, que és, a l'ensens, barrera infranquejable per als enemics de Catalunya i garantia absoluta del triomf dels nostres ideals.

Han sortit, com sempre, els entrebancadors d'ofici. S'han constituït contra l'Esquerra aliances absurdes, coalicions grotesques. Han estat registrades coincidències inesperades. Un odi comú, una rancúnia coincident ha fet ajuntar aquells que ahir es combatien despietadament. Els insults, les paraules despectives s'han canviat per afalags i zalameries. I un petit conglomerat de baixes passions, d'odis no dissimulats, de despit i d'ambició, ha sorgit al pas de l'Esquerra, amb la pretensió ridícula de barrar-li el pas.

La força electoral d'aquest grupet no és per a capficar ningú. El fracàs més absolut, la repulsa ciutadana, seran el premi a la seva actitud antirepublicana. Però cal que tinguis present, ciutadà, cal que ho mediti tot aquell que, dominat per un pessimisme infonamentat, s'hagi deixat enlluernar pels jocs d'artifici dels eternals derrotats, que votar-los és perdre el vot a benefici de la Lliga. Es robar un sufragi a la República i a l'Autonomia. Es fer el joc als enemics de les nostres llibertats... ¿Hi haurà cap home d'esquerra que en aquests moments vulgui contraure aquesta responsabilitat? Queda una altra candidatura, presentada per un vell partit republicà, divorciat avui del nostre poble per no haver sabut adaptar-se a la nova vida catalana. Ens mereix tots els respectes, però votar-la és, avui, fer tasca profitosa per a les dretes. Llençar un vot, és incórrer en un pecat d'abandó. I avui, Catalunya i la República espanyola necessiten vots positius i no vots platònics.

Solament dues forces positives, políticament parlant, hi ha a Catalunya. La Lliga Catalana, les autèntiques dretes plutocràcies, que recorda el Foment, l'Institut de Sant Isidre, el Sometèn, el Sindicat Lliure, l'opressió, la persecució de l'obrer i el pacte de la fam. I enfront d'ella, Esquerra Republicana de Catalunya, força democràtica que sota el guiatge de Francesc Macià, l'apòstol de la nostra alliberació, segueix l'obra constructiva, de cara al món, que ha de consolidar el règim i fer positiva i millor l'autonomia de Catalunya. El teu deure, home d'esquerra, és votar la candidatura que Francesc Macià et recomana. Has de fer-ho per Catalunya, que necessita el teu vot en aquests moments definitius de la seva història.

Telefónica

Joan March s'ens ha enfadat

Conferència telefònica amb Gibraltar. Tot plegat sis peles i cèntims...

—Parlo amb el senyor March?

—El mateix. Qui és vostè? En Lerroux?

—No, home, no. Sóc un periodista...

—Ja m'agrada. Segurament vol unes declaracions, oi? Encantat. I si es llueix, ja li trametré una propina. Vol saber com he fugit, oi? Home, no sigui innocent. Que no ha vist el «Tenorio»? No recorda allò de «con oro nada hay que falle»? I doncs!

—Veurà... Jo conec un senyor que va comprar-se un encenedor d'or i sempre li feia figa!

—El meu or no en fa mai. Ja ho veu. Fins un carceller es va compadir de mi. No es cregui: em va costar molt...

—Ja ho soproso, ja...

—Dic que em va costar molt de convèncer-lo! Sort que havia llegit els articles d'Azorín. Valen molt!

—Quant?

—Molt!! Ara, em proposo ensorrar la República.

—Només?

—Més endavant ja veurem. Per ara amb això em contento! No estic per haver de fugir altra vegada. Encara recordo el viatge en auto... Vàrem córrer a 120 per hora.

—Ja calia tenir compte!

—Jo sempre en tinc de compte corrent. Molts ho saben prou bé! Doncs, sí. Espanya ofereix un quadro tristíssim. No hi ha manera de fer contraban. I un quadro així, què necessita?

—Un marc.

—Justos. Ves què és el que es cotitza més avui? El marc or. I, després, vol res més natural que fugir de la presó? Sóc o no sóc el March de «La Libertad»!

—Uva. Així tenia raó en Carner!

—Què heu dit? Això és faltar-me! Prou conversa! Ah! I no compteu amb la propina! Anomenar-me en Carner!!

I penjà l'aparell. Són així els milionaris,

TANET

LA COLLA DELS BEN PLANTATS

Lema: *Que Déu els faci bons*

Vilalta, Ametlla, Xirau,
Comes, Lluhí, Casanelles,
Martí Esteve, Terradelles,
Duran Reinald, Nicolau.

Sagarra, Domingo, Hurtado
Raventós, David Ferrer,
Ventalló, Rejas, Jover...
Heus ací tot el «tinglado...»

Són els savis, són els bons
són els purs, els de talent
els de més enteniment
els més macos i bufons.

Es el grup dels ben plantats
i el demés és tarregada.
Però el poble, que no bada
els dirà que van errats.

Que mai no pot donà el vot
Que mai pot donar el vot
al qui fa una malifeta.
Que ésser allò i Ramoneta
no resulta pas del tot.

Que el que fa equilibris, cau
i la mala llet fa figa.

Que per ajudar la Lliga
no s'ha de fer tant sarau!

Goicoechea—compte de Santa Engracia—1919

Tenim al davant nostre uns diaris madrilenys de 1919. En ells, trobem la campanya enèrgica que feren, aleshores, les esquerres espanyoles contra Maura, Cierva i Goicoechea... I entre els que combatien aquests homes funestos, hi havia el que és avui company de candidatura de Goicoechea, el comte de Santa Engràcia.

I quines coses li deien a aquell govern de dretes! I quin paper més ridícul hi feia, al banc blau, el senyor Goicoechea!... Madrid va votar íntegra la candidatura de republicans i socialistes. I aquell govern va caure d'una manera vergonyosa...

Retallem un tros d'aquella premsa liberal de 1919:

«Y hombres de tan vetusta condición, ejecutores de Ferrer, impulsores de la aventura sangrienta de Marruecos, malversadores de la conciencia pública, han podido llegar a gobernarlos todavía? ¡Si son la representación más típica de la España negra y odiosa! ¡Si lo único que falta es que preparen el tajo en la plaza Mayor y enciendan las hogueras de la Inquisición!»

Sembla que no hagi passat res des d'aquell temps. Homes rebutjats pel poble tenen avui la gosadia de plantar cara al règim. Però confiem en què el poble tindrà memòria, i sabrà enviar aquests funestíssims personatges al lloc on haurien de restar per sempre més...

Aquell Pare Calasanç!

Els mítings electorals de l'església de Santa Anna

Nosaltres, i no ho diem pas per a alabar-nos, tenim un amic cavernícola. No ho estranyin: en aquest món convé tenir amics a tot arreu. Si fins en tenim a la Lliga!

El dijous d'aquesta setmana, a entrada de fosc, ens topàrem amb el nostre amic, que anava adelerat, com si l'empaitessin.

—On vas tan depressa?—li preguntàrem.—Que et desocupa la pròpia?

—No siguis plaga! Vaig al míting.

—Quin míting? No he llegit pas que n'hi hagués cap a aquesta hora...

—Sí. Ara, a les set, com cada dia. Aquí, a l'església de Santa Anna...

—Un míting a Santa Anna? Què em dius!

—Sí. Cada dia predica el Pare Calasanç...

—Aquell dels «Sagrados Corazones»? El capítol d'aquella colla expulsada de Mèxic i treta de Sant Gervasi pel rector de la parròquia?

—Home! No parlis així d'un sant baró! Doncs, sí; ens parla de política, i creu que ho xafa bé. Veiessis quines fiblades dóna a la República! Amb quina eloqüència diu a qui hem de votar... Es un talentós aquest Pare Calasanç!

No ens enganyava el nostre amic cavernícola. El capítol dels «Sagrados Corazones» ha estat donant, a Santa Anna — mentre les autoritats baden — una sèrie de conferències polítiques, sobre l'Església i l'Estat, la llibertat i la tolerància, els errors polítics i els deures dels catòlics en política... L'església ha estat plena cada dia...

Heus ací una innovació en campanya electoral que no se li havia ocorregut a la Lliga!

«Si passés—que no passarà—que en altres terres, per aquesta campanya difamatòria, per diners que tenen, perquè ells saben a més ajuntar-se en un bloc; si en altres pobles aquest titular d'agraris o d'Acció Popular, sota els quals hi ha un fervor monàrquic, guanyessin i triomfessin i posesin en perill la República, aleshores per força hauríem de fer la revolució.»—Lluís Companys.

Conllevància

A Saragossa es insultada la bandera catalana

Els jugadors del F. C. Barcelona es traslladaren, la passada setmana, a Oviedo, en un autoòmnibus. El vehicle lluïa, a més de la bandera del club, la de les quatre barres...

En passar per Saragossa, un grup de «patriotes», d'aquells de calces curtes i pensaments curts, varen apostrofar violentment els expedicionaris.

—Son los «escamots»!

—Mueran los separatistas!

—Catalanes de...

—Echadlos al río!

—Abajo este trapo!

I fineses per l'estil. Sort que el xofer, prudentment, augmentà la marxa, si no, un incident greu era inevitable. I en allunyar-se, els catalans sentien encara els grollers insults que adreçaven a Catalunya, a Macià i a la bandera de la nostra terra els «matracos» inconsutils!

Dolorós i lamentable. Dolorós, perquè ve a fer-nos trontollar aquella idea que teníem de la noblesa baturra. Lamentable, perquè ho és el fet de veure uns aragonesos «insultant la seva pròpia bandera», que en mala hora oblidaren.

D'això en deuen dir patriotisme els obcecats que insultaren els jugadors catalans. Nosaltres en diem una altra cosa...

I potser ja és arribat el cas de preguntar si les autoritats espanyoles poden consentir passivament, com han fet les de Saragossa, que sigui insultada una terra germana pel sol fet de gaudir d'autonomia, i que sigui menyspreada una bandera gloriosa, a la que els insultants haurien de tenir, més que ningú, profund afecte...

«Informaciones», de Madrid, en parlar d'aquest incident, qualifica la nostra ensenya de «la banderita esta...»

Acostumada a tractar amb pendons, a «Informaciones» cap bandera no li és bona.

En efecte!

El senyor Lluhí no volia coalicions

El senyor Lluhí i Vallescà va dir, en un míting celebrat a Tarragona el dia 21 d'agost de l'any passat, les següents paraules:

«Jo sóc partidari de què la implantació de l'Estatut es faci pels partits que escolleixi el poble i no pas per coalicions.»

El senyor Lluhí, com de tantes altres coses, ja no es recorda d'aquestes paraules...

I en aquests moments en què la implantació de l'Estatut passa pels seus moments més decisius, fa «coalició» amb aquells «publicitaris», als quals tant havia combatut...

GOIGS

En llaor de Sant Joan March omnipotent

*Patró dels negocis tèrbols
sou un Sant de bon regent.
Pel poder dels vostres quartos
sou, Joan March, omnipotent.*

El contraban no és delictes
Sant Joan March, quan el feu vós.
En tots els ports es venera
el vostre nom gloriós.
Tothom suca i fa forrolla
i amb vós s'engreixa la gent.
*Pel poder dels vostres quartos
sou, Joan March, omnipotent.*

Sempre és la premsa manefla
que sol ficà el nas en tot.
No hi ha assumpte que no toqui,
però de vós no en diu un mot.
Sou l'ajud de les empreses
quan l'afer va malament.
*Pel poder dels vostres quartos
sou, Joan March, omnipotent.*

Certs escriptors de gran fama
i acadèmics de «postín»,
per vós lliuren grans batalles,
tal com ha fet l'Azorin.
Males llengües asseguren
que els haveu deixat contents.
*Pel poder dels vostres quartos
sou, Joan March, omnipotent.*

Escapar-se de l'estaro
no és gens fàcil ni planer.
Que no és cosa molt factible
el commoure un carceller.
Vós, com aquell que fa broma
n'heu sortit tranquil.lament.
*Pel poder dels vostres quartos
sou, Joan March, omnipotent.*

Els personatges del règim
han volgut fer-vos un tort.
Des de l'Azaña a don Inda
us donaven ja per mort.
Pensà en Carner a la Cambra
deixar-vos de cos present.
*Pel poder dels vostres quartos
sou, Joan March, omnipotent.*

Advocat dels monopolis
rei de les combinacions,
amo i senyor de Mallorca
i bon amic dels borbons.
Tenint molts milions de duros
poca falta us fa el talent.
*Pel poder dels vostres quartos
sou, Joan March, omnipotent.*

Dominus Hispaniae enemicus Republicae.

Amén

Una reunió misteriosa o —«¡Qué amigos tienes, Hurtado!»

Lloc de l'acció: Domicili d'un ex-conseller de la Generalitat—que no és el senyor Lluhí ni el senyor Xirau—separat de l'Esquerra.

Personatges: Uns quants senyors d'Acció Catalana Republicana, i uns quants del partit Nacionalista (?) d'Esquerra (?), reunits en amigable consorci. El senyor Hurtado no hi era.

Argument: Fer un nou partit, un cop hagin passat les eleccions. Però un nou partit sense el senyor Hurtado.

Conseqüència: Que ens diran que això és mentida. Però... no ho és.

Una altra conseqüència: ¡Que el senyor Hurtado està que bufa!

No hi ha dret!

El senyor Hurtado té un disgust

L'Hurtado està enfutimat.

—Aquest Lluhí és una fera verinosa!—diu a en Martí Esteve.

A què ve aquest empipament de l'enamorat dels partits novells? Molt senzill. A què en Lluhí i en Vilalta, amb bones paraules, li indicaren que valia més que no prenguéssin part en cap més míting, després de l'èxit del de la Bohèmia.

—Es que no vaig estar bé? — diu Don Amadeu.

—Fugiu, home, fugiu! Si varen riure fins els taquígrafs, que són la gent més sèria que coneç.

—Vàreu fer un discurs de festa major!—fa en Vilalta.—Amb uns quants, així, no teniu ni un vot.

—Quedeu-vos a casa. Ja ens ho farem, diu en Lluhí.

Ah, fillets! Haguéssiu sentit Don Amadeu...

—Desagraïts! Després que gràcies a mi sortireu diputats per majoria! Fer-me un però a mi, que fins el President de la República em consulta. Menysprear la meua oratòria! Descarats! Morrals! Neules! Sou polítics vells. Si fóssiu novells com jo, no faríeu aquestes coses a un home genial com jo! Etc., etc.

Resultat. Que al segon míting de la «coalició», l'Hurtado no hi prengué part...

«Libertat absoluta d'una banda i altra banda, però, Catalunya no permetrà mai que es trepitgi una ratlla del seu Estatut. Ai dels que ho intentin!»—Companyans.

L'Esfinx insensible

(Retall de drama)

Lema: «El primer deure de tot bon ciutadà és no deixar-se decandir.»

(L'escena, la redacció de «L'Opinió». Entra en Lluhi amb cara de pomes agres. La redacció, prudent, s'amaga. Seguidament arriba en Comes. El partit en pes — Lluhi, Casanellas, Terradelles, Xirau, Ventalló i Vilalta—el volten. I comença el drama.)

Lluhi

Què et sembla, Comes. Què opines?
Farem un paper lluit?
Seré altre cop «diputado»?
Podré tornar a Madrid?

Terradelles

Parleu, Comes, que l'angúnia no em deixa trencar el són...
Guanyarem les minories?
Tornaré a ésser quelcom?

Xirau

Tu que tens més picardia que nosaltres, bon amic, digues i no t'entretenguis...
Sortirem d'aquesta fatic?

Casanelles

Vols dir, Comes, que ajuntar-nos amb l'Hurtado pot dur sort?
No tens perquè, com jo em temo ens faci carregà el mort?

Vilalta

No és cert, Comes, que és segura la victòria? Guanyarem.
Ensorrarem a l'Esquerra.
Les majories treurem...

Ventalló

Digueu Comes, quin criteri teniu d'aquesta qüestió...
He de fé el fons pel diari
Tingueu de mi compassió!

Comes

—Quina hora és? Ja són les nou!
Me'n vaig a sopar. Veniu?
He descobert un recó on guisen una perdiu...!

Lluhi

Però Comes! Ets un barra!

Terradelles

Sou un fresc, Comes. Parleu!

Xirau

Ai, Peret! No ens abandonis!

Casanelles

Com se'n fumerà «La Veu»!

Vilalta

Si perdem, tot m'esborrono...
Quedaré ben aixafat!
Ves, de la meva persona,
què en dirà «La Humanitat»!

Ventalló

Aquest dubte m'assassina...
Ens enganyen? Què farem?
Ens ensarrona «La Publi»?
Guanyarem? No guanyarem?

Comes

El temps passa i jo tinc gana.
No em vingueu amb aquests plets.
Hi ha bullabesa, llagosta
i botifarra amb bolerts!

(Comes se'n va, llepant-se els bigotis a la bestreta. Lluhi llança un reneç. Casanelles mira de reüll a Xavier Regàs. Xirau llança un sospir. Terradelles una maledicció. Vilalta deixa anar una imprecació en castellà. I Ventalló no diu res. Com sempre.)

Retalls

El que va d'ahir a avui

Ahir...

El senyor Vilalta va respondre que ho devia tot al partit d'Esquerra Republicana, mercès al qual ocupava el seu càrrec i havia vist realitzats els ideals de tota la seva vida. Explicà algunes anècdotes de la seva joventut i acabà preguntant a l'amic Gassol que portés fins al President Macià la seva adhesió més sincera i profunda.

Avui...

El senyor Vilalta afegí que el poble català feia dos anys i mig que constatava la conducta i l'actitud de certs homes; remarcà que l'Esquerra era un conglomerat en el qual s'hi ajuntava la ineptitud, l'arrivisme i la brutícia administrativa.

* * *

Com pot veure el lector, el senyor Vilalta és un personatge conseqüent. Ahir carn, avui peix. I aquests són, precisament, els que pretenen donar lliçons, assenyalar camins i rectificar conductes. Que el poble els ho tingui en compte!

—Ja ho veus. El carceller li obrí les portes perquè es tractava d'un perseguit.

—I no n'hi han hagut d'altres de perseguits al «Penal»?

—Bé, sí... Però és diferent.

—Ah, ja!

Encara el feudalisme!

El bisbe d'Urgell, amo i senyor de la vall de Núria

Hem sentit a parlar de les beates i els devots a capellà, que han anat aquest estiu a Núria, de la «injustícia» comesa en el Santuari, en incautar-se-li dels terrenys dels contorns, fet realitzat pel Govern Azaña, a instància de l'Ajuntament de Queralps i de l'activa intervenció de l'actual Cap del Govern de Catalunya, ciutadà Miquel Santaló.

Als prats del Pla de Núria, sempre havien tingut dret de portar-hi el bestiar tots els ciutadans d'aquest poble. Però el bisbe d'Urgell, que tenia prou a l'estat amb el rei destronat, va fer-se concedir, com a administrador del Santuari, els drets que li concediren per R. O. del 3 de maig de 1922, sobre una extensió entorn del susdit Santuari, amb l'obligació, però, que s'havia d'efectuar la repoblació forestal en els seus camins, sota la direcció del Servei Oficial de Monts.

L'ordre que va donar el Govern de la República en el primer de juliol del 1932, fou anul·lant en gran part aquella privilegiada concessió i ara

sols conserva el Bisbat la possessió dels actuals edificis i el dret de bastir-ne de nous en la parcel·la anomenada del Prat de Baix.

Davant d'aquests decrets, podem veure com no s'ha comès la injustícia que tant pregonen les dretes reaccionàries, que fan anar de boca en boca les beates i les «hijas de María», a fi d'aprofitar tots els moments per tirar fang de descrèdit sobre els homes de la República.

Es precisament el poble de Queralps —ens deia el seu batlle— el que sempre ha hagut de suportar els mals humors i ambicions materials de bisbe. Tan prompte va tenir la R. O. a la butxaca, va prohibir terminantment de pasturar els remats en els prats de Núria, cosa que no diu enlloc el reial decret. Enlloc de repoblar les muntanyes, han anat tallant tots els pocs pinavets i avents que hi havien.

Per demostrar un petit botó de la gran catalanitat d'aquest bisbe d'Urgell i els seus servidors—que no són altres que els homes de Lliga Catalana,—només direm que era fins ara prohibit donar-hi cap audició de sardanes. D'ençà que tenim la República els arrendataris de l'hotel s'han

descarat, i toquen de tant en tant alguna audició de sardanes. Altra música, no cal parlar-le. No es pot instal·lar cap aparell de ràdio, ni s'hi pot donar cap espectacle, que no sigui la comèdia de Sant Gil. Ni teatre, ni cinema, és a dir, que el reclam turístic és obligat, abans de separar a passar el rosari, o ficar el cap a l'olla, per ésser ben casat. El turista no hi té altra diversió que fer la vida d'ermità, anar i venir de l'església i passejar-se com un mussol pels prats silenciosos i pelats de vegetació.

Fa poc que tinguérem l'ocasió de parlar a Narbona, amb uns turistes francesos, els quals es queixaven, indignats, de l'excessiu reclam turístic de Núria, ja que ells, acostumats amb els confortables hotels, dancings i cafès de l'altra banda del Pireneu, aquí es trobaven que a les sis de la tarda havien d'anar a dormir o bé a rosari.

Si ha d'ésser un centre de turisme, ha de reunir almenys les màximes comoditats, per a fer agradable l'estada dels estrangers, que visitin aquest indret, atrets pel reclam cartellístic, del contrari, són malaguanyades les pesetes esmerçades, que només serveixen en aquest cas per a desprestigiar-nos, i afirma una vegada més, als no espanyols, que a Espanya, només sabem divertir-nos amb festes litúrgiques i amb curses de braus.

A Núria, el «bondadós» bisbe no admet competidors, totes les coses que hom es descuidi les haurà de pagar a preus elevadíssims; encara que aquí té més justificació que a Montserrat.

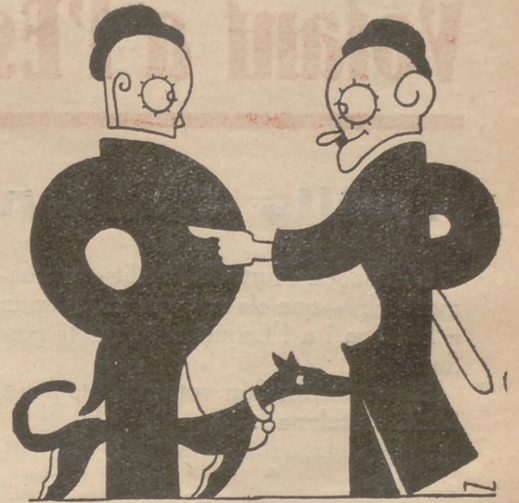
Actualment tot el negoci i l'explotació de les coses del Santuari corrien a compte del «pietós» bisbe d'Urgell.

La Generalitat de Catalunya ha obrert una enquesta, entre les entitats excursionistes i les persones interessades, perquè en cas que ella adquirís tots els drets d'aquest Santuari, a quin fi es podien dedicar els edificis construïts.

Alguns opinen d'aixecar-hi Sanatoris, construint-hi luxosos xalets, atraccions, i l'excursionisme català ha propugnat per fer de Núria un centre d'esports populars, a l'abast de totes les fortunes i de cara al poble que treballa, sota el control d'un Patronat, en què hi tinguessin intervenció, el Govern de Catalunya, la Societat d'Atracció de Forasters i l'excursionisme.

Però el bisbe fa el rebec... I molt ens temem que com sempre, es surti amb la seva!

«Renovación Española», «Lliga», «Agraris», «Carlins», «Abstencionistes» i altres ingredients per l'estil, són els materials que avui es manipulen per a construir una bomba de gran potència per a llançar-la contra la República.

—Vostè és de l'Esquerra veritat?
—I ara! Jo sóc un grup federal!

Diu «El Siglo Futuro»

«El cel es guanya per la violència»

Els que encara recordeu les màximes evangèliques, impregnades de bondat i amor al proïsme, esteu sofrint un desengany nou cada dia. Allò de «pau en la terra entre els homes de bona voluntat» està resultant del tot passat de moda. Avui, els catòlics, quant més catòlics millor, prediquen la violència com a mesura catequística: la guerra com a mitjà per a portar ànimes al cel.

«El Siglo Futuro» — diari arxi-catòlic — publicava, fa pocs dies, les següents línies:

«Sí, señor; mis niños son luchadores por naturaleza, por atavismo; hijos de guerreros, ganosos de salir al campo de batalla cuando la patria y la tradición — la tradición, brazo armado de la Patria — se lo pidan o se lo manden. Son hombres de la clase aquella que dijo el profeta, que en la tierra están de por vida formando una milicia. Saben mis valientes que el cielo se gana por la violencia, que no será coronado sino el que peleare *legítimamente*, y que el Apóstol más inquieto dijo de sí mismo hacia el fin de su existencia terrenal: «Bonum certamen certavi». «He peleado la buena pelea, he terminado mi carrera y he guardado la más honrosa fidelidad».

Y sabiendo esto, mis pequeños se preparan, se ensayan, hacen ejercicios de fuerza y agilidad, y se disponen de antemano, casi prematuramente, a luchar *pro aris et focis*, por Dios y por España, siempre que los enemigos traten de invadir el hogar o derribar los altares, haciendo sus pies en la carrera veloces, para acudir al peligro, y sus brazos de fuerte músculo, para empuñar las armas.»

«El cel es guanya per la violència.»
«No serà coronat més que el que combatexi legítimament...»

Ui, quina por!

Votant a l'Esquerra, voteu

Petits comentaris electorals

L'Amadeu Hurtado ha dit—seriosament, eh?—que els vots que es donguin a la Lliga i a l'Esquerra són vots perduts.

Evidentment. Són vots perduts per a Acció Catalana...

* * *

Només ens faltava això. En Cambó se'ns ha declarat revisionista.

Nosaltres, ja fa temps que ens hi havem declarat. Revisionistes de l'obra del senyor Cambó i de la Lliga!

* * *

El senyor Pociello Foradelles i el seu partit de Centre han ingressat a la Lliga.

Així està clar que guanyaran!

* * *

Ara resulta que el senyor Quero no s'atreveix a prendre part en els mítics de l'avinença Lluhí-Hurtado.

Es allò que es diu. «Quero y no puedo».

* * *

El senyor Duc i Salvat està enfadat amb els federals. Amb tots els set grups federals. Després de fer-lo anar amunt i avall fent mítics, ara no el posen en candidatura!

El senyor Duc amenaça amb anar-se'n a Madrid... Llèngua!

* * *

El distingit autor de «Mujeres y Flores de España» senyor Casimir Giral, va en la candidatura radical per la circumscripció.

Li augurem el mateix èxit que ha tingut en altres llocs.

* * *

Llegim un nom en la candidatura radical, Francesc de P. Duelo. I recordem un grapat de coses: Romanones. Miracle. Proveïments en temps de la Dictadura...

Res. Que «nosotros somos nosotros».

* * *

El senyor Cambó, en el seu discurs del Palau, va atacar a les dretes.

I també els lluhisos.

I a l'Esquerra.

I si llegiu bé el discurs, veureu que també va atacar a la Lliga!

* * *

L'alcalde de la dictadura senyor Ferran Alvarez de la Campa, anirà en candidatura per les dretes.

Felicitem, de tot cor, el senyor Aureli Joaniquet...

* * *

El senyor Pic i Pon ha dit penjaments de l'Esquerra. Dos dies abans, s'havia adreçat a l'Esquerra demanant ajud.

Tant se val.

* * *

El senyor Pic i Pon diu que guanyaran les eleccions.

Es el seu deure dir això en aquests moments...

Ens en fem càrrec.

* * *

El senyor Hurtado, magnat de la burgesia—casa Teià, Lecamie, Busquets—s'ha adreçat a les «masses treballadores de Catalunya».

¡Es un senyor que sempre està de broma!

* * *

Esquerra l'A. C. R. ? Bah! ¿Per alguna cosa el poble la coneix per «la Lligueta»!

* * *

En Comas, Casanelles, Duran Reynals, Sagarra, homes d'esquerra!

Demòcrata en Lluhí!

Bah!

«Nosaltres sols» recomana que es voti en blanc.

La «Lliga» els ho agrairà. Com? Això ja no és cosa nostra.

Per fi el senyor Matheu és candidat! L'hi ha costat molt! Però ja ho és.

* * *

Altra vegada ha sortit el nom de Matutano.

Heus ací un cas de constància força simpàtic.

I de resignació.

* * *

Lluís Calvo, el popular empresari, ha muntat una nova obra.

Ens temem que no tindrà èxit.

* * *

—Vaja, no diguis, que aquell del m

per Catalunya i la República

El senyor Solé de Sojo va en candidatura de la Lliga...

Sense voler, pensem en aquells temps en que el senyor Solé de Sojo era ferm «supporter» del «Real Club Deportivo Español».

* * *

La «Lliga» en certs indrets, va aliada amb els carlins.

En altres, amb els que eren de la U. P.

En altres amb els radicals.

La Lliga és «lliga» amb tothom.

* * *

Ja ha sortit la candidatura dels «lluhiços».

Els amics del senyor Hurtado hi estan en minoria.

Sospitem que aviat els sobrevinguts, seran els amos.

* * *

En la candidatura lliguera per Tarragona hi figura el senyor Bau, el funest cacic de la dictadura, perseguidor dels catalans i republicans, president de l'U. P.... I tampoc no ens estranya.

* * *

Com no ens estranya, tampoc, de veure en la candidatura de la Lliga per Barcelona el senyor Ayats, assembleista de Primo de Rivera, que, elegit diputat de la Lliga per Girona, en arribar al Parlament es va passar al partit del senyor Alcalà Zamora...

* * *

Llegim a «La Veü»:

«Lliga Catalana va, doncs, a les eleccions imminents amb la seva bandera de sempre, el seu programa, la seva història i els seus homes.»

D'acord. Completament d'acord.

* * *

«El Pacte» ha designat candidats. Entre ells hi ha el senyor Corbella i el senyor Tona.

Què hi farem!

* * *

Els radicals «històrics»—que també n'hi han, han volgut premiar els serveis que des de fa anys ve prestant al país el senyor Emeteri Palma, posant-lo en candidatura.

No hi veiem el premi, francament.

* * *

Vindrà Don Alejandro. Donarà un míting. S'omplirà el teatre. Entusiasme.

A l'hora de passar comptes, dos mil vots.

* * *

El senyor Francesc Pons i Plà, no tenia prou mal-de-caps al jutjat, que ara se n'ha buscat més anant en candidatura.

A no ésser que hi vagi per estalviar-se mal-de-caps.

* * *

La Urraca Pastor es presenta per Girona.

Heus ací com els gironins en fer un «feio» a una dona, deixaran, per un dia, d'ésser galants.

* * *

Les dretes gironines han cercat gent nova per a la seva candidatura. I cercant cercant han trobat a un senyor Pere Llosas, carlista, que va ésser diputat pels anys de la Solidaritat, i prohom quan la dictadura.

I també han trobat un Juli Fournier, amic del Borbó i anticatalanista.

Si que van bé!

* * *

Hom diu si aquell predicador, el Pare Baradat, va en candidatura per Catalunya.

Ho dubtem. Els frares són massa vius per a fer papers ridículs.

* * *

Aliat amb la Lliga es presenta per Lleida el senyor Sangenís, tradicionalista.

Home de la dictadura, a Balaguer en podrien dir alguna cosa...

* * *

Fausti Ballvé, Acció Republicana, aliada a la «coalició pseudo-republicana». Recordem-lo?

Home de confiança dels alemanys a Barcelona quan la guerra... Gerent de «El Tiempo», periòdic ultra conservador... Encarregat de la propaganda germanòfila a Catalunya.

Vaja, prou!

* * *

Gómez Rogi, Lamamiè de Clairac, Sánchez Covisa, Goicoechea, Ibàñez Farràn...

Noms de participans en un míting a Pamplona?

No. Candidats per Barcelona, segons sembla.

Ah!!!

... aquell del mig és el que fa més goig!

Compte republicà

Són els mateixos, que tornen!

Dilluns passat, al Palau de la Música Catalana, s'hi reuní "tota Barcelona". El "tota Barcelona", és clar, de diners... Els assistents no cabien a la pell de satisfacció. Quanta gent! Quants "autcs"! Quantes senyores! Quants senyors! Quin entusiasme! Victòria, Victòria!, cridaven potser rememorant en aquell crit, el nom d'una estimadíssima—per a ells—senyora anglesa que un bon dia el poble republicà foragità del sòl espanyol. I les cares resplendien de satisfacció... El senyor Esteve, aquell que agafà el fusell per atropellar l'obra, aquell que s'amagà cuita-corrents el gloriós 14 d'Abril, aquell que ara torna—vol tornar—com si "aquí no hagués passat res", no cabia a la pell. I tornava a cridar, fins imposar-se: Victòria, Victòria! Hurra per Lliga Catalana!

Mentrestant a l'estrada un home servil, un mal català, un català renegat repetia el mateix que deia fa trenta anys: Que Catalunya no seria feliç mentre els honorables senyors—senyors de negocis bruts, tèrbols, assassins d'obers— que allà s'hi reunien, no manessin... ¿Què és això de què els nens pobres tinguin escoles muntades amb tot el confort? ¿Què és això de portar-los sense pagar als tramvies? ¿Què és això de què els obrers es puguin divertir igual que ells, els senyors? No: això no pot anar! Fora l'Esquerpa que ha fet possible tot això! Fora Macià, l'home de cor generós! Per manar cal prescindir d'aquesta preciosa víscera. N'hi ha prou amb el cervell per a ordenar assassinats per l'espatlla, per a portar gent a la presó. Quins temps! Temps nostre aquell de l'Arlegui! Aleshores sí que es divertien els senyors! Aleshores sí que es podia anar al Liceu! Aleshores sí que tot feia olor de roses, i no ara, que els obrers hi duen pudor de tabac, de cosa pobra! Quin fàstic! I, mentre l'home funest anava desgranant el seu cant de granota refredada, de lloro que fa la muda, els senyors Esteves reien per dins, emocionats del triomf que ja toquen amb les mans. Oh, quina jornada la del 19 de novembre! Caldria esculpirla amb lletra d'or, en marbre. Tornarem a ésser els amos, i ja veuran aquests miserables, aquesta xusma...!

A la fi, el líder acabà. La gent se n'anà a sopar amb aquella alegria; els autos eren més lluents, també, segurament, de satisfacció. Només portaven a les seves costelles gent rica, fina, de "modos".

* * *

Però, ai! que allò només fou un somni. Perquè aquells senyors només discernien a través de les paraules del líder, i no es recordaren que el líder encara no n'ha encertat una. Quan deia que la monarquia era més fixa que mai, la monarquia queia estrepitosament. Quan deia que a Espanya no hi havia republicans, es proclamava la República. I ara que diu que guanyaran, la derrota és segura. D'això darrer, se n'encarregarà el poble. El poble republicà que no pot oblidar, que no els oblidarà mai, els trenta anys de catalanisme de la Lliga. Trenta anys opreciosos per a les persones dignes. I de dignitat encara n'hi ha, senyors del Passeig de Gràcia!

—Sembla que les dretes han arribat a una intel·ligència.
—A una intel·ligència? Ja els convenia, ja, pobretes!

UNES PARAULES DE JOSEP CARNER

En temps de la dictadura, Josep Carner va escriure:

«Acció Catalana Republicana és un partit revolucionari que espera la normaltat per a tornar a actuar.»

Bon sastre el que coneix el «panyo».

Quin honor!

Pel que serveixen certa mena d'articles

«...más de una vez les dije a los catalanistas que un Estatuto arrancado al Parlamento español, tras un turbio y lamentable proceso, que comenzó en el misterioso pacto de San Sebastián y acabó con el atolondramiento subsiguiente al 10 de agosto, no podía tener buen resultado y que fracasaría ruidosamente. Muchos datos tengo para insistir en mi pronóstico y creo que el Estatuto fracasará mucho más pronto y mucho más de prisa de lo que yo pensaba; pero, por de pronto y como botón de muestra, voy a traducir algunos párrafos de un notable artículo que el ilustre escritor José María de Segarra ha publicado en «La Publicitat», el conocido periódico catalanista, órgano del partido de Acción Catalana, al que como es sabido, pertenecen catalanes nacionalistas tan significados como Nicolau d'Oliver, Martí Esteve y Amadeo Hurtado.»

Això és el fragment d'un violentísim article publicat a «Informaciones» —el diari de March— de Madrid, per Royo Villanova, contra l'Estatut de Catalunya.

Feixisme? ¿Es que poden conceptuar-se com a tals els que s'ho juguen tot per Catalunya i per la República?

Dona: Un vot per a les dretes és un esforç per barrar les portes de la Universitat als teus fills o als fills d'altres mares més modestes que tu.

El partit radical i el servei militar voluntari

Copiem de «Renovación»:

«¡ Mujeres! Los soldados han de ser voluntarios. Ese es el credo del partido radical.»

Bé, parlem-ne. Aquest serà el credo d'ara, no el d'abans. Perquè recordem perfectament aquells temps en què el «partido» propugnava pel servei militar obligatori!

I podríem dir d'algun radical que va fer brometa quan el senyor Macià, en un parlament fet a la Plaça de la República, va assenyalar el servei voluntari com un dels seus més cars desigs...

Ja no s'en recorda! I d'aquella estrella, què? senyor Sagarra...

Hi ha gent que s'estrella amb tota facilitat.

A «La Publicitat» que és el diari des d'on Josep M.ª de Segarra s'expansiona amb el seu esperit xabacà dintre la política, se li va indigestar l'estel de la bandera que les Joventuts d'Esquerra E. C. van lluir a l'Aplec de l'Estadi. I n'ha dit les mil pestes.

I aquell «estel» de la senyera de «El cant del poble» (lletra de Josep M.ª de Segarra), què? ¿Que és solament un rípi per a consonar amb «cel»? O és que als d'Acció Catalana se'ls ha ennuolat?

Si ha qui assegura que l'estel de Segarra portava cua i s'ha esmunyit com un foguet... A més, hi ha «republicans» i «catalanistes» que ja no es recorden del 14 d'Abril... Ja fa més de dos anys!

La reacció, nascuda de les cendres de la teva generositat, et repta a una batalla que, si l'arribés a guanyar, anorrearà els teus drets d'home.

Defensa, amb el teu vot, la teva pròpia dignitat!

Una encertada definició

Francesc Pujols va dir...

«No parlem més de les divergències de les esquerres. L'únic partit dividit és el de les dretes. La divisió va fer-se quan Acció Catalana va separar-se de la Lliga...»

Més clar, aigua!

—No m'ha acabat d'engrescar aquesta candidatura de la Lliga...

—No? I ara! Doncs tots els que l'integren són gent de molt diner!

Les tendres i carinyoses "hermanas"

Una nena atropellada a Manresa

L'ensenyament religiós és tot bon-dat i tot dolcesa. Heus ací com corrobora aquesta afirmació el següent vergonyós fet que s'ha fet ressó en la premsa liberal de Manresa, ocorregut en un col·legi de monges d'aquella ciutat:

«El dia 20 d'octubre passat la nena Valereta Galobart, que viu amb els seus pares a la Carretera de Vic, pel crim de no haver sabut fer una suma, la «Hermana Pilar» li donà una bufetada amb tanta virulència i odi que la pobra nena, que escassament té set anys, rodolà per terra amb la cara mullada per la sang abundosa que li sortia del nas. Les altres nenes, agenollades, esporugides, no gosaven respirar. La nena fou ràpidament despullada de l'uniforme que portava i les monges s'apressaren a rentar la sang de la criatura, a fi que el fet quedés impune i no ho sabessin ni els seus pares. A les altres nenes, perquè tampoc no diguessin res, ja es cuidaren de dir-los que si ho contaven es condemnarien i que per sempre més anirien a cremar a l'infern.

I no creguéssiu pas que tinguessin cura de posar a la part dolorida aigua oxigenada i altres medicaments apropiats per a evitar que els efectes de la ferida interna que el cop havia ocasionat s'agreugessin. Per què? ¿Per què sortís el moral a la cara de la nena i amb la seva marca acusadora les delatés? De cap manera. ¿Què li podia portar conseqüències greus? A elles què les importava. Però així hi tot, el senyal sortí acusadora. En el lloc on va tocar la mà sortí el senyal de la sang coagulada entre la carn i la pell de la cara. Es dibuixava perfectament la palma de la mà i els dits que l'havien pegada.

A correu es feren gestions per amagar el fet. Es va proposar portar la nena una temporada fora. Res no hi valgué. Els seus pares, dolorits, donaren coneixement del fet a les autoritats, i ara és el jutge qui intervé. Però havien de passar per certs desenganys. La superiora del col·legi els digué que ho sentia molt, però ja estava perdonada perquè ja se n'havia confessat. Quan portaren la nena al dispensari foren atesos pel doctor Alabern.

Aquest s'esgarrià del mal que tenia. Però l'esgarrià més el fet que el poble ho pogués saber. I aconsellà els pares que demanessin una indemnització. Que els tinguessin la nena dos mesos de franc, per exemple. Però que no diguessin res.»

Res no ha valgut la conxorxa... El poble de Manresa, indignat, comenta el fet.

I no passa res més. Les tendres i carinyoses «hermanas» poden anar fent!

«No ens espanten els extremismes. Som homes de govern. Reconeixem que n'hem fet poc, i com que n'hem fet poc no ens hem d'espantar ara de l'extremisme de bona fe. No ens espanta. De totes les coses se n'ha de pagar un xic l'aprenentatge. Esquerra Republicana de Catalunya ha de mantenir d'una manera ferma els seus dos postulats: d'una part, nacionalisme en tota la plena accepció de la paraula de Catalunya amb la seva pròpia personalitat autonòmica i nacional, sense que ningú, cap consciència liberal no pugui marcar la fita del destí a través de la ruta de la civilització moderna.»—Lluís Companys.

—Que votaràs, tu?

—Està clar. Prou que m'he d'abstenir de tot, i ara, de l'únic que no he d'abstenir-me, volen que me n'abstingui!

L'història es repeteix

Un text que caldrà reproduir

Referint-se a Acció Catalana, escrivia «L'Opinió» l'endemà de les darreres eleccions:

«El poble, més intel·ligent que els intel·ligents d'aquesta candidatura, els ha donat una severa repulsa. La tercera que en el termini de deu mesos rep aquest partit.»

Paraules que podrà «L'Opinió» reproduir el 20 d'aquest mes, amb la sola diferència d'augmentar en una meitat les pallisses.

Electoral

L'aliança amb els difamadors d'ahir

«Els difamadors publicitaris no han aconseguit impressionar els electors.»

Heus ací el titular que, amb lletres grosses, encapçalava la informació electoral de «L'Opinió», el 22 de novembre de 1932.

Aviu, els amos i inspiradors de «L'Opinió» van coaligats amb els «difamadors publicitaris»!

En Carner tenia raó. I, per ara, March és el que guanya, per a vergonya de la República i dels homes que varen portar-la

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble camic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Anglès

DONES! VOTEU L'ESQUERRA

19 de novembre. Heus ací una diada que passarà a la Història, puix que en tal dia es juga l'esdevenidor de la República i de Catalunya. Diada en què per primera vegada les dones, a les que la República ha reconegut el mateixos drets que als homes, acudirán a les urnes, per a dipositar el vot.

L'esdevenidor de la República i de Catalunya, està en les seves mans. ¿A qui votaran les dones catalanes? Concretant, més, ¿a qui votaran les dones de la nostra vila? Una pregunta que sembla difícil de contestar i que ben estudiada no ofereix dificultat. ¿A qui votareu, dones d'Anglès? ¿A qui votareu, mares de família, vosaltres a qui la República va a establir el voluntariat a l'Àfrica, perquè els vostres fills no hagin d'anar-hi a morir sota la traïdoria d'un general sense cor? ¿A qui votareu mares de família, a vosaltres a qui la República dona escoles i mestres perquè els vostres fills siguin ensenyats bé i gratuïtament? ¿A qui votareu obreres, treballadores de la fàbrica, vosaltres a qui la República us ha donat les vuit hores de treball, les vacances i el dret a associar-vos, a lluitar unides contra la tirania dels capitalistes? ¿A qui votareu dones catalanes, dones anglesenques, a qui votareu sinó a la República, a l'Esquerra, que ens ha portat l'autonomia a Catalunya, que ha fet la reforma agrària, que ha fet la Constitució més liberal d'Europa, que ha fet a tots, rics i pobres, iguals davant la llei, que ha obert les portes de la Universitat als pobres de diners, però rics en intel·ligència, que ha fet que el clero i els militars es possessin a casa seva, sense posar-se en política, que ha lluitat dos anys seguits contra un March, contra un Sanjurjo, un Segura, contra els pistolers de la F. A. I.?

Dones d'Anglès. Penseu que el vostre vot donat a les dretes, als monàrquics, als capitalistes, als que tanquen les fàbriques, simulant crisi, per a sabotejar la República, als que des de la trona d'una església, que diuen és sagrada, ataquen la República, treient per la boca la bilis que destila el seu cor; penseu bé — és posar-vos de nou el dogal que durant set anys ens privà de respirar—. En canvi, donant-lo a l'Esquerra, és una pedra que poseu a la fortíssima muralla que aixecarem tots junts, per a barrar el pas a la reacció que creient segura la seva presa, llança el seu crit de guerra des dels camps incults de Castella.

Dones d'Anglès. Per complir el vostre deure de mares, i de ciutadanes d'una República esquerrana, VOTEU L'ESQUERRA!!

UN FILL DEL POBLE

Canet de Mar

CAL VIGILAR-LOS

La Lliga Catalana (monàrquica) de molt temps prepara la campanya electoral creient en el bon temps del suborn i l'ame-naça pel triomf dels difunts cacics.

Quatre màquines d'escriure treballen a torn per fer el fitxer dels cens electoral de Canet.

Els ex pro-homs envien lletres recomanant la candidatura d'ordre i pau social i la Invicta Cívica Femenina «dames d'estropajosa» fan ja visites a domicili dels ciutadans que poden coaccionar o tenen per dissort el passament d'una pesseta de gallina a la setmana. (Oh, la caritat!)

Cal vigilar de prop el treball rastrer de la gent monàrquica. Fan sortir a les «cíviques» de nit com les olives.

Cal que les dones canetenques donguin el seu merescut a les «Dames» que vagin a demanar-les el vot.

La fórmula és senzilla: amb la mateixa escombra que fan neteja, les acompanyen al carrer denunciant el fet i sobre tot desinfectant el lloc que hagin trepitjat. Us vindran amb els mots de pau, ordre, propietat, dient tot un pilot d'infàmies contra els homes d'Esquerra, mancant a la veritat per més catòliques que siguin, puix tot els serà perdonat.

Cal vigilar les maniobres dels monàrquics disfressats amb la barretina de la Lliga. Són la gent de la dictadura, els del pacte de la fam, els admiradors de Martínez Anido i els que detesten tota l'obra cultural de l'Ajuntament de Canet. Són els del Déu, Pàtria i Rei.

Cal vigilar-los.

Molins de Rei

EL TREBALL DE LES DRETES

Tenim anunciades per al proper dia 19, unes eleccions transcendents, el qual, amb el vot d'ambdós sexes s'elegiran els diputats que han de constituir el nou Parlament de la República. La revolució que encara estem vivint, intenten esgotar-la les dretes, emprant procediments indignes, que no hem de permetre els homes i dones d'Esquerra.

Les dretes en aquesta vila, no volen é-

ser menys que a ciutat, recorrent les llars humils i obreres disfressades d'ovella, dient-los, recomanant-los i quasi obligant-los el vot en favor de la candidatura de la Lliga la qual va encapçalada amb el nom de Francesc Cambó, l'Hitler de Catalunya.

Obrers: la República ens ha obert el camí de la dignitat i de la justícia en el que gaudim (malgrat algunes apreciacions vanitoses) de lleis socials dignes; lleis donant solució als conflictes del camp, reorganització total de l'exèrcit, mitjans de cultura a milers d'infants que antigament estaven mancats de la protecció de l'estudi. Aquesta tasca, ha estat fidelment realitzada pels homes que veritablement són republicans: pels homes d'Esquerra de la República i E. R. C. i U. S. C.

Meditau bé, que posant el vot a l'urna a favor de les dretes, trenqueu les reixes de l'empresonat Sanjurjo; deixeu la frontera lliure perquè entrin lliurement els March, Calvo Sotelo i tota la borbonada o veuríem implantat el feixisme, que tants estralls contra els obrers ocasiona a la Itàlia de Mussolini i a l'Alemanya de l'Hitler.

Donar el vot a les dretes, significaria passar d'En Francesc Macià a Cambó, posar en perill la República i Catalunya, derogació de totes les lleis socials i laiques, i tindríem un «generalet» que, junt amb el cap-feixista alemany i l'italià, ja tindríem un «trío de la bencina» que és una bona essència per a fer-hi foc.

Però els homes i dones d'Esquerra els barrarem el pas, perquè votarem l'E. R. C. i U. S. C., que portaren la República, l'Estatut i hi ha un cabdill, digne President, defensor de la llibertat i la democràcia que es diu Francesc Macià.

JOSEP ROBERT

Vilanova

UN SUBLEVAT DE JACA

Hem tingut l'agradosa avinentesa de saludar, en el nostre Centre, al ferm republicà Alfons Rodríguez, conegut per «el Relojero», que fou un dels sublevats a Jaca el 12 de desembre de 1930, i que ha estat hoste de Vilanova durant diversos dies.

El senyor Rodríguez, home de conviccions republicanes arreladíssimes, fou el qui llegí el ban de Galan proclamant la República, havent estat un dels qui foren sentenciats a mort a conseqüència d'aquell moviment alliberador que costà la vida a Fermí Galan i a Garcia Hernández, però que determinà el triomf de les idees republicanes a Espanya, preparant la vinguda del nou règim.

Home de tracte senzill i afable, ens explicà el senyor Rodríguez l'episodi que va tenir aquell final tràgic de la mort dels dos heroics capitans, en el qual el nostre amic va prendre una part tan activa.

En acomiadar-nos de tan bon ciutadà, ens és grat de reiterar-li la nostra salutació més sincera, tot i desitjant que la seva estada entre nosaltres li hagi estat agradable, i ensems, fer-li present el testimoni de la nostra simpatia més cordial.

Sant Adrià de Besós

ELECCIONS

Abandonarem altra vegada el fuetatge per endinsar-nos en la política. Abandonament precis si tenim en compte que les eleccions de Municipis, a les quals ens cenyirem en el comentari, s'atancen i per tant cal estar preparats per afrontar-les.

No ens referirem aquesta vegada ni a dretes ni a extremismes, sinó únicament i amb exclusivitat als nostres amics de l'Esquerra, per donar-los un crit d'alerta que a nosaltres se'ns ha pregat que els el fésim arribar.

Heus-lo ací. Cal tenir molta cura en formar la candidatura. Segons qui s'inclougui en ella—ho diem tal com se'ns diu—els qui simpatitzen amb l'Esquerra i fins bon nombre de militants votaran en blanc.

No és per suposar com persones indesitjables als que no se'ls vol en candidatura, no. Sois és que—seguim essent ressò dels amics—hom els creu aptes només que per a fer militants.

Que no es sentin ofesos els amics que han de fer la candidatura, però és precis donar a cada cosa el seu nom. Altrament, hom veuria que degut al vici de no dir res per por de fer enfadar, el prestigi del Partit s'ensorraria baix els seus terribles efectes...

Avui farem punt final recordant als qui ens han assabentat la resolució que deixem anotada, llur obligació de procurar d'esmenar els errors dels altres. D'aquesta manera no caldrà haver d'insistir en l'afer.

Cunill

ELS CACICS DE SEMPRES

En aquest poble, hom diria que no hi ha arribat la República. Tot segueix en ell com abans. Els cacics són els mateixos i els mateixos procediments.

Tenim exemple de ço que diem en el cas del vedat de caça que tenen els senyors Pujades i Llobet, des de fa deu anys, amb evident perjudici per al poble. Cura de donar els permisos per a entrar al vedat un senyor de les dretes que es vana d'estar molt bé amb la Generalitat, el qual afavoreix solament la gent de fora. El poble en surt perjudicat, i en protesta, però tot és en va.

Cunill ara té il·luminació pública pel carrer. Com l'Ajuntament no podia atendre a la implantació d'aquesta millora, el senyor Llobet, el cacic de sempre, va instal·lar-lo pel seu compte, fent, després, de les despeses un repartiment capriciós. A algun veí, ara, li exigeixen 700 pessetes, amenaçant-lo amb procedir contra ell si no les paga, malgrat no hagi donat conformitat de cap mena. I es dona el cas, que constant, solament, la instal·lació de llum unes cinc mil pessetes, amb el repartiment fet—i gairebé ja tot cobrat—se'n recolliran unes 14.000. Un bon negoci.

El poble està sotmès als cacics com abans de la República. Les dretes manen i disposen. I els amics de Vidal i Guardiola—antics moràrquics de la dictadura—, són els amos...

Quan entrarà la República a certs pobles?

Hosiatefs de Balanyá

D'UNA NOTA

Respecte a la informació apareguda en «La Campana» del dia 9 de setembre prop passat, referent a l'actuació del fabricant d'embutits don Antoni Barnils, devem manifestar que amb la publicació de la mateixa no tinguérem la més mínima intenció de molestar a dit senyor, tota vegada que la nota ens fou tramesa per un lector d'Hosiatefs, i de la que, per tant, no podem assegurar la veracitat dels conceptes emesos, els quals, per altra part, ens han estat desmentits completament per l'al·ludit senyor Barnils.

Mongat

TOTS COM UN SOL HOME

Cridats altra volta a la lluita, no puc per menys de fer una indicació als meus companys de Mongat i Mallorquines que sobradament saben el que representa per nosaltres en els moments actuals que vivim, la desunió de criteris existents. Desgraciadament, molts de nosaltres menyspreem la gran importància del moment precis que anem a viure.

Cal fixar-se com totes les forces dretistes s'organitzen i s'apleguen sota el símbol del seu interès comú, per tal de batre'ns en aquesta propra lluita que per ells representa l'últim baluard de resistència, l'últim mur de contenció.

Nosaltres, també patim entre les nostres fileres de treballadors la xacra de la F. A. I., error formidable que es copsa en la misèria classe treballadora, i que constantment, inconscientment, fa propaganda d'abstenció de votar, coincidint en la burda propaganda camboniana d'anarquista terrassenc. Cal

parlar-ne d'això; cal que nosaltres, obrers republicans, homes liberals d'esquerra, siguem tenint el deure de complir amb consciència aquest màxim esforç que la democràcia espera de nosaltres, fent que la candidatura d'Esquerra que ha de solidificar la República vilment amenaçada per la reacció que encarna la «Lliga» triomfi plenament.

Els obrers tenim el deure ineludible de cercar el millorament social, no sols amb el sindicat, sinó que també amb la nostra intervenció directa dins la política local i nacional. Lluitar en tots els camps al propi temps, amb representacions i amb organismes de resistència, que dintre de la legislació facin respectar l'obrerisme amb aquella consideració moral que ens cal.

Fixeu-vos en l'organització dels països democràtics ben organitzats, com són: Suïssa, Anglaterra i Nordamèrica, tot i no esent de bon tros el que nosaltres desitgem dintre la democràcia, com l'obrerisme progressa i es desenrotlla per unes vies legals, pròpies de la intervenció dels obrers en la política, camí de la justícia i de la equanimitat social.

Nosaltres hem de conquerir en aquesta lluita tot aquell respecte de què la classe treballadora és mereixedora, donant la victòria a Esquerra Republicana de Catalunya, que, avui com avui, és el partit que positivament toca de peus a terra en mig de tanta munió de partits i partidets.

No consentirem, els obrers conscients, que les campanyes derrotistes dels elements faistes mermin ni per un moment un sol pas d'aquella victòria obrerista que representarà la victòria de l'Esquerra Republicana.

Tots devem respondre com un sol home en aquell memorable dia.

SALVADOR ARGEMI

—Per què li tenen tanta fírria a Carles Marx?

—Perquè és incompatible amb les sàvies doctrines de Joan March.

REPICS

Diu un setmanari valencianista:

«Els que discutixen als valencianistes s'hauran de donar esta vegada per vençuts. En llengua valenciana els nostres hòmens i les nostres coses guanyen en qualitat. Ahí està el händol de l'Alcaldia en valencià i en castellà a propòsit dels trasllat de les despulles de Blasco Ibàñez, que així ho corrobora. Mentre la versió castellana parla de la repatriación de sus restos MORTALES, la nostra, la valenciana, parla en canvi de la repatriació de les seues despulles IMMORTALS.»

La diferència al nostre favor és, puix, prou considerable.»

El senyor Ribé, durant la seva estada a València, amb motiu dels actes d'homenatge a Blasco Ibàñez, ha estat el protagonista de la següent anècdota:

Com és sabut, la comitiva oficial del trasllat s'organitzà a l'entrada del Pont d'Aragó. En dit lloc hi havia les autoritats, una gran gentada i agents d'ordre públic de totes menes. Un d'aquests, dirigint-se a un veí seu i senyalant el senyor Ribé, preguntà:

—¿Vostè sap qui és aquell...?

—No ho sé...

—Home, és qui tant a la Monarquia com a la República, l'he vist sempre figurant...

Diu «El Matí», ple d'entusiasme bèl·lic: «Per la defensa de la Religió i dels principis Família, Treball, Ordre i Propietat, unim-nos tots els partidaris de l'ordre i de la pau social, per tal de vèncer l'enemic comú.»

«Així complirem les nostres obligacions envers Déu i envers la nostra Pàtria.»

Heu-vos-ací tot un programa antidemocràtic...

Però almenys, aquests, són més sincers que la Lliga!

Alguna vegada havíem d'estar d'acord amb Manuel Brunet.

Subscriuim aquestes paraules seves:

«L'opinió de la gent està formada. Hi ha una Esquerra que tothom sap el que és, i la Lliga, que tothom sap el que és. I llavors hi ha unes escorrialles d'opinió: l'Acció Catalana.»

Els de «Renovación Española», de València, han adreçat al senyor Macià un telegrama idiota que acaba dient que «el pueblo valenciano sólo irá unido a Cataluña para el engrandecimiento de España, una e indivisible».

Aquestes paraules, sense «marxa reial», no fan l'efecte!

Conta «El Matí», tot estranyat:

«A Sallent, uns gitanos acampats amb els seus carros, vora el Llobregat, camí de Cabrianes, al volt de cinc grans ciris encesos clavats en terra, practicaven una estranya cerimònia religiosa que va cridar molt l'atenció als que n'hagueren esment.»

Si fa o no fa, deuria ésser com tot allò que es fa dintre la parròquia...

Els d'«Acción Popular», de Madrid, reparteixen uns prospectes electorals, en els quals figura l'escut d'Espanya.

Però aquest escut porta una modificació. En el lloc de la corona mural hi ha una creu...

Si són ridículs, què voleu fer-hi?

«A B C» es prepara per a celebrar la victòria...

Però ha assegurat l'edifici, la maquinària, etc., contra el risc de motí!

El senyor Lerroux ha dit que si guanyessin les dretes es «tirarien al carrer» els seus?—per a defensar la República.

Però és que, després d'ajuntar-se àdhuc amb la carlinada, ¿hi pot haver encara algú a la dreta de «Don Ale»?

La veritat. No ho comprenem...

¿Per què Royo Villanova no repeteix ara, en els mítings dels «antimarxistes», aquella seva duríssima acusació contra Alfons XIII?

¿Es que té por d'ésser excessivament ovacionat?

Aquell ministre de Foment de la dictadura, el comte de Guadalhorce, ha acceptat anar en la candidatura antirepublicana de Saragossa.

I des de Bons Aires, ha tramés un cable, dient que és Saragossa «poderosa columna nacional, cuyo máximo esplendor tendrá regularmente el histórico río que baña el santo Pilar de la Patrona de Aragón.»

Als aragonesos encara els roda el cap!

Al ridícul Yanguas, president d'aquella grotesca Assemblée Nacional, les dretes l'han esborrat de la candidatura per Jaén.

Si serà poca cosa, l'infeliç, que fins els seus el rebutgen!

«La Nación» — ferro! — demana a Martínez de Velasco que doni un acta al doctor Albiñana, «que es troba malalt i sense recursos»...

Bé, sí, però... ¿per què no mireu si a les «Hermanitas»...?

El diari d'en Delgado Barreto, en parlar de la dictadura, la qualifica de «digna, honrada, generosa y constructiva».

S'ha descuidat de titllar-la de «paternal y bienhechora».

Elements de la F. A. I. es dediquen a esquinçar els cartells dels actes de propaganda d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Dels cartells de la Lliga i dels «lluhins», no n'esquincen cap.

Coincidències!

Al Cine de l'Opera, de Madrid, va celebrar-se un míting antimarxista. I cap orador no va parlar de Marx ni del marxisme! Es veu que no en sabien res!

A Girona, el mantenedor dels Jocs Florals, Joan M.ª Guasc, va pronunciar un discurs amb motiu de la gaia festa, en el

què es permeté adreçar censures al President de Catalunya. La repulsa de tots els presents va ésser eloqüent...

Però el poeta es va quedar tan fresc. Es de la Lliga!

El senyor Azorín es permet adreçar amenaces a la República:

«Señores: El segundo acto del drama va a comenzar ahora. Atención; a los tres golpes sobre el tablado del escenario.»

Què vol dir aquest assalariat?

L'actitud serena i digna d'Esquerra Republicana de Catalunya davant les eleccions ha tret de polleguera a aquells que voldrien el que no tindran el gust de veure.

Paciència, minyons. Les coses són com són...

Davant l'anunci de l'obra «De pèl a pèl» sabrem d'algun polític català que està esverat.

Més s'esverarà, no ho dubtin!

Un títol de «Heraldo de Madrid»:

«En Murcia, el jefe de los radicales afirma que su partido está donde siempre.»

Exacte!

Cada dia que passa, hom descobreix més concomitancies entre la F. A. I. i els pistolers i atracadors. No seria arribada l'hora de parlar clar i fer justícia a seques?

Perquè aquest confusioisme actual, no convé a l'obrer de cap manera.

CORRESPONDENCIA

Indiot.—No fa per casa. *Amabel.*—Ja està bé, ja, però potser ara no és oportú. *S. P.*—Anirà un xic escursat. *Nanu.*—Bé, sí, però, sap? No ens fa peça. *Anton Pou.*—El guardem. Mirarem de publicar-ho la setmana vinent. *Tomàs R. S.*—Res: una hora tonta la té qualsevol. I vostè, ara, l'ha tinguda. *Boi de la Lliga.*—Ho aprifitem. Els ninots, no. Són massa fluixets. *O. M.*—D'acord amb el que vosèt diu. Passi quan vulgui. *Enric.*—Farem pel que ens trobarem. Pot fer-se'n càrrec. *N. C. N.*—Es de molt poca actualitat. *Lola.*—Ho publicarem, amb un senzill «remendo». *Ignasi.*—Li diem el mateix que vàrem dir-li la setmana passada. *Odon.*—No en parlem més. *Tres republicans de Reus.*—Serà atesa la vostra indicació. No faltaria més! *Comunista.*—Un altre dia, germà. *Un grup d'Esquerra.*—Tornia a enviar-ho tot seguit. Es deuen haver traspaperat. *E. Costa.*—Entra en cartera. Arregladet, podrà anar. *Manuel.*—Endevinat. *Un de Reus.*—No va. Provi una altra vegada. *Miliu.*—La pensada és bona. Però l'estil no és gens recomanable. *Dos recon-sagrats.*—Quan li toqui el torn, li publicarem. *Manresà.*—Res. Deixi-ho córrer. *Fatics.*—No, home, no. No n'hi ha per tant.

Català!

El teu deure és votar la candidatura de

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

PER DIGNITAT...
 PER PATRIOTISME...
 PER LA DEFENSA DE LES NOSTRES LLIBERTATS.
 PER LA REPÚBLICA.
 PER LA JUSTÍCIA SOCIAL...

Votar les candidatures entrebancadores o no votar equival a votar la reacció i la monarquia.

Català!

Compleix el teu deure!

-Pobra gent! Ja no s'entenen!